همشهری

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

سه‌شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۱ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۷۰۹

تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال آفرین

حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
ای بندگان خدا، شما را سفارش می کنم به ترک دنیایی که شما را ترک می کند.

اذان ظهر: ۱۲:۱۸ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۳۷
اذان مغرب: ۱۷:۵۶ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۳۶
اذان صبح فردا: ۵:۳۴ ■ طلوع آفتاب فردا: ۶:۵۹

صاحب امتیاز: **مؤسسه همشهری**

سردبیر: **دانیال معمار**

پذیرش آگهی: تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰۰

توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین ■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

چاپ: همشهری ■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴ ■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶ ■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

همشهری: www.hamshahrionline.ir

سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صفحه آخر

علاج ضعف دل ما کرشمه ساقیست
بر آر سر که طبیب آمد و دوا آورد
حافظ

گرینویچ

نماد امید در زلزله ترکیه

زمین‌لرزه، نماد ویرانگری، نابودی و ناامیدی است و زلزله ترکیه و سوریه هم از آنها استثنا نیست. اما گاهی، از دل آوار و خرابی‌ها، نشانه‌هایی یافت می‌شود که به نماد امید و حیات تبدیل می‌شوند. در سوریه، نجات معجزه‌آسای یک کودک از دل آوار، در همان ساعات اولیه زلزله مهیب در این کشور ، به نماد تبدیل شده است. این کودک در شهر عزاز توسط نیروهای امدادی از زیر آوار سالم بیرون آورده شده است. در رویداد مشابهی، نجات یک کودک در ترکیه هم در شهر سانلی‌اورفه به یک معجزه تشبیه شده است. این شهر، در نزدیکی مرکز این زمین‌لرزه در شمال غازی‌انتپ قرار دارد و نجات این کودک، مایه دلگرمی مردم وحشت‌زده‌ای شده که گمان می‌برند عزیزانشان همچنان زیر آوار زنده هستند. ویدئوی نجات کودک سوری، علاوه بر کشورهای ترکیه و سوریه، بازتاب جهانی هم داشته است.

برخورد صحیح با جوراب کثیف

قطعا استثنا هم وجود دارد اما یک عادت زشت مردان، این است که جوراب‌های کثیفشان را هر جایی که دلشان بخواهد پرت می‌کنند. این مسئله، جهانی و فراگیر است و همه زنان در سراسر دنیا به فکر برخورد مناسب با آن هستند. برای بسیاری از آنها، راه‌حل ملاله یوسف‌زدی، برنده جایزه صلح نوبل که شهرت زیادی در آسیا و جهان دارد، می‌تواند پایانی بر این چالش باشد. او در توییتر، خیلی راحت و خودمانی نوشته که وقتی یک جفت جوراب در خانه روی مبل دیده، از همسرش پرسیده ماجرا چیست و او هم در پاسخ گفته که جوراب‌هایش کثیف هستند و او می‌تواند آن را از آنجا بردارد. این خانم جوان هم خیلی راحت، جوراب‌ها را در سطل زباله انداخته و مسئله را حل کرده است. این توییت، حسابی بازتاب داشته و کاربران زیادی، به‌خصوص در هند و پاکستان، این اقدام ملاله را الهام‌بخش خوانده و برای همسرانشان خط و نشان کشیده‌اند.

سقف بلند آسمان

کرونا، عادت‌هایی را به زندگی ما اضافه کرده که به‌نظر نمی‌رسد فعلا از دست آنها خلاص شویم. همه آنها اما بد نیستند، درست مثل عادت زیبای یک پسر جوان در آمریکا، که شاید حسرت بسیاری از مردم در سراسر دنیا باشد. ایزاک اورتمن که حالا ۱۴ سال دارد، در قرنطینه‌های طولانی کرونا، برای تفریح، بعضی شب‌ها بیرون از خانه و در حیاط می‌خوابید. این تفریح، خیلی زود به عادت او تبدیل شد و حالا این پسر جوان، بیش از هزارشب را در ننوی گرم و نرم خود خوابیده و هیچ برنامه‌ای هم ندارد که برای خوابیدن، به خانه برگردد. او در این شب‌ها، سرماهای کشنده را تجربه کرده، با یک خرس که در حیاط خانه پرسه می‌زده روبه‌رو شده، صداهای عجیبی شنیده، اما چنان از این کار لذت می‌برد که قصد ترک آن را ندارد. او گفته است که در ابتدا هیچ ایده‌ای نداشته که این کار چقدر می‌تواند لذتبخش باشد اما بعد از ۱۰ شب خوابیدن در حیاط، به این نتیجه رسیده که دیگر به خانه نمی‌رود. این پسر جوان، گفته که به‌دنبال رکورد و شهرت نیست و فقط از این کار لذت می‌برد. او حتی شب‌هایی که تب بالایی داشته هم توانسته خانواده‌اش را متقاعد کند که در حیاط بخوابد.

قابِ انقلاب
جمعیت خاطر

حمیدرضا محمدی

قاب‌های انقلاب بسیارند و بی‌شمار؛ عکس‌هایی که خاطره ساخته‌اند و در خاطر همه جاخوش کرده‌اند و حالا می‌شود با همه‌شان خاطره‌بازی کرد و رفت به آن روزها. تصاویر ثبت‌شده عکاسان ایرانی و خارجی که برخی‌شان آنقدر در همه این ۴ دهه، دست‌به‌دست چرخیده که بعضاً نام خالق‌شان گم و فراموش شده است. و ما، در چهل‌وچهارمین فجر آن پیروزی، چند تایی از شناسنامه‌دارهایشان را برگزیده‌ایم. آنهایی که دست‌کم می‌دانیم آفریننده‌شان چه کسانی هستند تا به قدر وسع بکوشیم و سری بگردانیم در لابه‌لای خاطرات مصور انقلاب قرن.

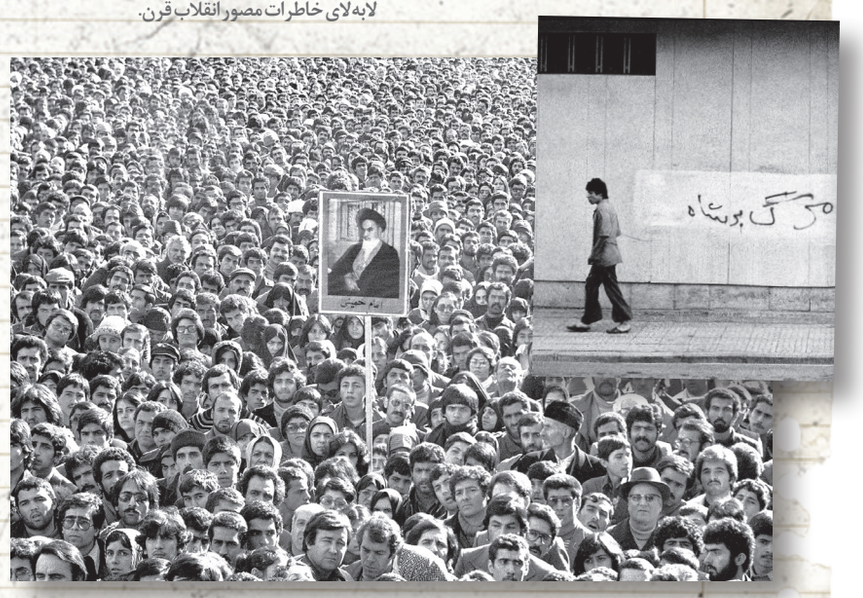

هفته‌ها و روزهای آخر، جمعیت فراوان بود؛ آنقدر فراوان که سبب خاطر جمعی مردم شده بود و دیگر خیال‌شان داشت راحت می‌شد که کار رژیم تمام است و همین‌روزها باید جشن آزادی بگیرند. و این همه محصول استقامت‌ورزیدن‌شان بود. با آنکه گلگون‌کفنانی که در این راه، تقدیم آرمان مقدس خود کردند، کم نبودند، اما با حفظ اتحاد و اتفاق، خود را به زمستان ۱۳۵۷ رسانده بودند تا سرانجام دیو روسیاه استبداد را فروبریزانند و درهم‌بپاشانند. این تصاویر خیلی حرف دارند برای گفتن؛ عکس بزرگ با افق دید محو که انبوه مردم با تک‌تصویر امام در میانه جمعیت را نشان می‌دهد، راوی محبوبیت رهبر انقلاب است که عباس عطار انداخته و عکس راست که مریم زندی ثبت کرده است، با آن دیوارنوشته مرگ بر شاه و عابر بی‌تفاوت، شاید قرار است پایان دیکتاتور و تنهایی‌اش را نشان دهد.

فهرست خوب

زلزله مهیب ترکیه، چند روز بعد از پیش‌بینی بحث‌برانگیز

زلزله مهیب ترکیه و سوریه، دنیا را غافلگیر کرده و تصاویری که از آن منتشر می‌شود، چنان تکان‌دهنده‌است که لرزه بر تن انسان می‌اندازد، اما این فاجعه، دست‌کم برای یک نفر غافلگیرکننده نبوده، چون همین ۴ روز پیش، وقوع آن را پیش‌بینی کرده بود.

زلزله‌ها رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیر هستند اما در این مورد خاص می‌توان گفت که مسئله، پیش‌بینی شده بود. فقط ۳ روز قبل از این زمین‌لرزه، فرانک هوگربیتس، یک کارشناس زمین‌شناسی هلندی که در مؤسسه «زمین‌شناسی منظومه شمسی» فعالیت می‌کند، در توییتر نوشته بود: «دیر یا زود زلزله‌ای حدودا به قدرت ۷٫۸ ریشتر در این منطقه (جنوب و مرکز ترکیه، اردن، سوریه و لبنان) روی خواهد داد.»

محقق شدن این پیش‌بینی، آن هم ۳ روز بعد، با وجود تردیدها درباره این ادعا و دیگر ادعاهای مشابه این محقق، خیلی‌ها را به فکر انداخته است. کاربران عادی زیادی همان موقع به این توییت واکنش نشان دادند و آن را قبول داشتند اما بسیاری، این کارشناس را «شبه دانشمند» می‌خواندند و دیگر ادعاها و پیش‌بینی‌های نادرست او را شاهد می‌گرفتند. این محقق و اصولا مؤسسه‌ای که او در آن کار می‌کند، تلاش می‌کنند زلزله‌ها را براساس مدل‌های هندسی اقماری و سیاره‌ای پیش‌بینی کنند. زمین‌شناسان و دانشمندان، این مدل پیش‌بینی را رد می‌کنند و همین توییت بحث‌برانگیز هم توسط چند دانشمند و زمین‌شناس به چالش کشیده شده است.

دانشمندان معتقدند که هیچ متد و روش علمی‌ای برای پیش‌بینی زمین‌لرزه وجود ندارد و تمامی زمین‌لرزه‌ها غافلگیرکننده هستند.

هوگربیتس بعد از وقوع زمین‌لرزه، اتفاقی که محقق شدن پیش‌بینی‌اش خوانده، در توییتر با قربانیان و خانواده‌های این فاجعه همدردی کرده و نوشته است: «همانطور که پیش‌تر گفته بودم، این اتفاق دیر یا زود در این منطقه روی می‌داد، درست مشابه اتفاقی که در سال‌های ۱۱۵ و ۵۲۶ روی داده است.» او در توضیح سخنانش گفته است که پیش‌بینی‌اش را براساس تحلیل حرکت اقمار و سیاره‌ها انجام می‌دهد. این زلزله، که قدرت آن ۷٫۸ درجه در مقیاس ریشتر است، در همان ساعات اولیه صدها قربانی گرفت و انتظار می‌رود تعداد نهایی قربانیان آن، رقم وحشتناکی باشد. این زمین‌لرزه که مرکز آن شمال شهر غازی‌انتپ در ۹۰ کیلومتری شمال مرز سوریه بوده، چنان شدتی داشته که لرزه‌های آن در مصر، لبنان، فلسطین و قبرس هم احساس شده است.

شهر خوب

ایستگاه‌های اتوبوس زنبوری

مهتاب خسروشاهی

تا به حال نگران شده‌اید که مثلا اگر گل بابونه دیگر وجود نداشته باشد، چه اتفاقی می‌افتد؟ اگر نسل گل‌های رز منقرض شود یا دیگر هیچ وقت موشی را در حال شکار نبینید؛ چه اتفاقی می‌افتد؟ اگر گیاه ریحان دیگر نباشد چه و هزار اگر دیگر. به‌نظر می‌رسد مردم اسکاتلند در این‌باره زیاد فکر کرده و از انقراض نسل زنبورها ترسیده‌اند که ابتکار جالبی به خرج داده‌اند؛ ابتکاری که هم باعث کمک به حفظ نسل زنبورهاست و هم منظره شهری را زیباتر می‌کند. ده‌ها ایستگاه اتوبوس در اطراف مرکز شهر آبردین در اسکاتلند، به «ایستگاه اتوبوس زنبور عسل» تبدیل شده‌اند! روی سقف این ایستگاه‌ها، گیاه سدوم- نوعی گیاه گلدار که به آن دُم الاغی نیز می‌گویند- کاشته شده است. این گیاه علاوه براینکه عاملی برای تغذیه زنبورهای عسل است در تابستان باعث خنک نگه‌داشته شدن ایستگاه‌ها و از سوی دیگر جذب آلاینده‌ها نیز می‌شود. این عملکرد سیستم حمل‌ونقل اسکاتلند، آنها را در خط مقدم حمل‌ونقل سبز و از سوی دیگر حفظ گونه‌های جانوری- حشرات- قرار داده است.

در حال حاضر این کار در ۱۹ ایستگاه اتوبوس اصلی به اجرا درآمده است اما به‌زودی می‌توان کاشت گیاه سدوم را روی سقف تمام ایستگاه‌های اتوبوس شهری نیز انجام داد. سیستم حمل‌ونقل اسکاتلند این طرح را با عنوان «سیاست پتو» معرفی کرده است. اجراکنندگان این طرح امیدوارند بتوانند از کمک‌های مردمی برای آبیاری و مراقبت از این گیاهان استفاده کنند.

به عقیده آنها این کار می‌تواند روحیه جمعی برای مراقبت از اکوسیستم را بین مردم ایجاد کند. در بعضی از ایستگاه‌های دیگر که از لامپ‌های LED خورشیدی نیز استفاده شده- مانند شهرستان آبردینشایر- می‌توان از این سقف گیاهی نیز بهره‌برد. این ایستگاه‌ها مجهز به صفحه‌های نمایش مسیر نیز هستند و با کاشت این گیاهان، اختلالی در عملکرد آنها نیز ایجاد نمی‌شود. اگرچه ابتدا این ایستگاه‌ها اندک هستند اما با افزایش تعداد آنها می‌توان به حفظ حیات زنبورهای عسل، پاکیزگی محیط‌زیست امیدوار بوده و حتی از زیبایی بصری شهر نیز لذت برد. پیش از این در شهر اورترخت هلند نیز ایستگاه اتوبوس‌هایی با عنوان «ایستگاه‌های اتوبوس دوستانه زنبور عسل» احداث شده بود.

تصمیم خوب

پایان دوره پول‌های زیرمیزی درمان

خدا نکند کار کسی به دکتر و بیمارستان بکشد، اما حتما پیش آمده که رفته باشید دکتر و برای گرفتن وقت بیمارستان به شما اعلام کرده باشند که ابتدا مبلغی را به‌حساب شخصی جناب دکتر واریز کنید و بعد هم پول بیمارستان را بپردازید. معمولا هم اینجور مواقع آدم‌ها آنقدر مستاصل هستند که ریسک اعتراض کردن به این مدل پرداخت هزینه را نمی‌پذیرند و بدون چانه زدن، پول را پرداخت می‌کنند، چون اگر کسی باشد که اعتراض کند، دکتر اعلام می‌کند که بیمار را ببرند جای دیگری و انجام عمل را به‌عهده نمی‌گیرد. واقعیت این است که گرفتن مبلغ اضافه از بیماران یا به‌اصطلاح همان «زیرمیزی» برای برخی از پزشکان عادی شده و اگر کسی این هزینه اضافه را پرداخت نکند، باید به‌دنبال دکتر دیگری بگردد. هر چند که چند سالی است وزارت بهداشت با اجباری کردن کارتخوان‌ها جلوی بسیاری از این تخلفات را گرفته اما هنوز هم مشکل زیرمیزی گرفتن وجود دارد. حالا معاون درمان وزارت بهداشت از ایجاد قرارگاه نظارت بر سلامت در معاونت درمان این وزارتخانه خبر داده و گفته که قرار است بساط زیرمیزی گرفتن و دیگر تخلفات در حوزه درمان برچیده شود. به هر حال باید بدانید که دکتری در کشور نیست که بخواهد خدمات منحصربه‌فردی ارائه دهد و تعداد قابل توجهی از افراد متخصص برای هر خدماتی در کشور وجود دارد، بنابراین لازم نیست به پزشکی که طلب مبلغ اضافه می‌کند، پولی پرداخت کنید. اگر عمل جراحی یا خدماتی لازم است، حتما باید هزینه آن در بیمارستان و از طریق صندوق پرداخت شود و در قبال آن هم رسید بگیرید و به هیچ عنوان هم به منشی یا فرد ناشناخته‌ای پول یا سکه و دلار و... پرداخت نکنید. این را معاون درمان وزارت بهداشت گفته و اضافه کرده که: مردم آگاه باشند که به هیچ وجه پولی را خارج از صندوق بیمارستان پرداخت نکنند. در بیمارستان دولتی و خصوصی هم فرقی ندارد. در مطب هم از طریق کارتخوان پرداخت کنند. مردم باید مطالبه کنند تا این موضوع نهادینه شود. عدم‌پیگیری، منجر به توسعه تخلف می‌شود. بنابراین به هیچ عنوان هیچ فردی خارج از صندوق بیمارستان، چه دولتی و چه خصوصی، در قبال دریافت خدمات، هیچ پولی پرداخت نکند، همه‌چیز شفاف و در قبال دریافت رسید باشد. اگر هم مردم نیاز به راهنمایی برای یافتن ارائه‌کننده خدمت دیگری داشتند، از معاونت درمان دانشگاه‌ها درخواست کنند که افراد جایگزین را معرفی کنند و ما هم با متخلفان برخورد می‌کنیم.

برپایی مهد کودک صحرایی

مردم ما همیشه پیش از هر گروه امداد و نجاتی در صحنه حوادث حاضر می‌شوند و کمک‌رسان بازمانده‌ها هستند. نمونه‌اش را اخیرا در جریان زلزله خوی شاهد بودیم. از کسانی که برای کمک به مردم زلزله زده به این شهر سفر کردند تا کسانی که برای جمع‌آوری کمک کنسرت برگزار کردند، وسایل ارزشمندشان را فروختند یا اطلاع‌رسانی کردند تا مردم در سرما و بدون سرپناه نمانند. خوشبختانه کمک‌های زیادی از سراسر کشور به شهر خوی رسیده و گروه‌های جهادی هم در آنجا مشغول امدادرسانی هستند. خبر خوب اینکه همین گروه‌های جهادی و هلال احمر در کنار تمام خدماتی که در این چند روزه بی‌دریغ نثار مردم خوی کرده‌اند، این‌بار در اقدامی جالب، مهد کودک صحرایی در کنار کمپ‌های اضطراری برپا کرده‌اند تا در این روزهای بحرانی، مرهمی باشند بر دردهای مردم خوی و کودکان زلزله زده‌ای که به‌شدت نیازمند کمی آرامش و دوری از فضای پرتنش زلزله و چادرنشینی هستند.

بیمه تکمیلی برای ایتام

در چند روز گذشته اتفاق خوبی برای اقشار آسیب پذیر کشور افتاده و آن هم اینکه بنیاد برکت وابسته به ستاد فرمان امام طرحی را با عنوان «برکت مهدوی» اجرا کرده که طبق این طرح ۳۴۵۲نفر از اقشار آسیب‌پذیر جامعه ازجمله زنان سرپرست خانوار، ایتام، مددجویان کمیته امداد امام‌خمینی(ره)، افراد تحت پوشش سازمان بهزیستی و خانواده‌های معرفی شده از سوی گروه‌های جهادی از پوشش بیمه‌ای درمان تکمیلی بهره‌مند شده‌اند. بیمه برکت، هر یک از این افراد را به‌مدت یک‌سال و تا سقف ۶۱۸ میلیون ریال تحت پوشش بیمه‌ای درمان تکمیلی قرار داده است. در طرح برکت مهدوی افراد بیمه شده از پوشش درمانی در مواردی مثل هزینه‌های بستری، جراحی، شیمی‌درمانی، زایمان، نازایی و ناباروری، خدمات پاراکلینیکی از قبیل؛ آندوسکوپی، جراحی‌های سرپایی، شکستگی و دررفتگی، گچ‌گیری، تست‌های غربالگری، آزمایش‌های تشخیصی پزشکی، فیزیوتراپی، پاتولوژی یا آسیب‌شناسی و ژنتیک پزشکی، رادیوگرافی، آنژیوگرافی، سونوگرافی، ماموگرافی و انواع اسکن، ام‌آرآی، پزشکی هسته‌ای، ویزیت و دارو، گفتاردرمانی و غیره برخوردار هستند. این طرح فعلا در ۱۸ استان اجرا شده و به‌گفته مدیرعامل بنیاد برکت، در استان‌های بیشتری و در سطحی گسترده‌تر تداوم خواهد داشت.

ریشه‌کنی بی سوادی در ایران

قدیمی‌ترها احتمالا یادشان هست که فرمان تشکیل نهضت سوادآموزی دی‌ماه سال ۱۳۵۸ از سوی امام‌خمینی(ره) صادر شد و به این ترتیب یک جریان مردمی برای از بین بردن بی‌سوادی به راه افتاد، مردمان بسیاری به خیل باسوادان پیوستند تا جایی که امروز نرخ باسوادی به ۹۷٫۱درصد رسیده و شاید بتوان گفت؛ فاصله زیادی با ریشه‌کنی بی‌سوادی نداریم. اتفاق خوبی هم که در این زمینه رخ داده این است که در راستای تحقق اهدافی چون، ایجاد عدالت جنسیتی در سوادآموزی و همچنین ضمانت دسترسی کامل و عادلانه دختران به آموزش پایه باکیفیت مناسب با اختصاص حدود ۸۰درصد از فعالیت‌های سوادآموزی به دختران و زنان به‌خصوص در مناطق روستایی، شاخص سواد در قشر زنان با شتاب بیشتری افزایش پیدا کرده، به‌طوری که نتایج سرشماری انجام شده در بین سال‌های ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد تفاوت نرخ باسوادی در بین زنان و مردان از ۲۳٫۴درصد در سال ۱۳۵۵ به حدود ۶٫۸درصد در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته و این رقم در برآورد سال ۱۴۰۰ به کمتر از ۶٫۱درصد رسیده است. حالا هم طرح شتاب بخشی برای کاهش مطلق بی‌سوادی در حال اجراست تا بی‌سوادی مطلق از بین برود و روزبه‌روز بر تعداد باسوادان افزوده شود.

فراخوان

بی تعارف و تکلف، مثل همین متن کوتاهی که می بینید. ما منتظریم تا نوشته‌هایتان درباره مسائل روزمره، مشکلات و دغدغه هایتان را برای ما ارسال کنید. اگر اهل طنز و کاریکاتور و طراحی هم هستید جایتان اینجا محفوظ است. متن یا طرح تان که آماده شد یک تماس با شماره ۲۳۰۲۳۶۳۶ بگیرید تا برای رساندنش به ما، راهنمایی تان کنیم.